

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta modificare legislativă survine în urma numeroaselor probleme de interpretare ale alin. (2) art. 52 din Legea nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (în continuare *Legea*) care consacră **principiul reprezentării ambelor sexe pe listele cu candidați**.

Atât deciziile Birourilor electorale, cât și practica jurisprudențială a anumitor instanțe de judecată învestite cu soluționarea contestațiilor în cadrul procesului de elaborare și depunere a listelor de către fiecare formațiune politică **reclamă necesitatea clarificării sintagmei listele de candidați pentru alegerea senatorilor și deputaților** prevăzută la alin. (2) art. 52 din Lege.

Articolul 52 (2) din Legea 208/2015 statuează că „*Listele de candidați pentru alegerea senatorilor și deputaților trebuie întocmite astfel încât să asigure reprezentarea ambelor sexe, cu excepția listelor care conțin un singur candidat*”.

Textul articolului menționat mai sus, deși creat pentru a asigura reprezentarea persoanelor de gen feminin, a avut ca rezultat crearea unor inegalități în rândul candidaților pe listele pentru Parlament, asta fără să își atingă în mod necesar obiectivul de a asigura o participare mai semnificativă a femeilor la viața politică.

S-a observat că în anul 2020 au fost admise un număr de 6 liste cu candidați exclusiv de sex masculin (jud. Gorj, Vrancea, Ialomița, Mureș, Satu-Mare, Tulcea, Bistrița-Năsăud), în timp ce în alte județe aceste liste care nu aveau atât bărbați cât și femei (inclusiv doar femei) au fost respinse.

Această normă, prin modul în care a fost formulată și prin efectele pe care le-am văzut până în prezent că au fost produse, încalcă în mod flagrant **principiul egalității în fața legii, precum și principiul securității juridice**. Aceste principii împreună trebuie să asigure cetățenilor un tratament

Parlamentul României
Camera Deputaților

nediferențiat, și să garanteze neretroactivitatea legii, accesibilitatea și previzibilitatea legii, precum și interpretarea unitară a legii. Or, în situația în care ne găsim, legea a fost aplicată în mod *neunitar* producând efecte diferite în rândul cetățenilor: **oameni aflați în situații asemănătoare au avut parte de tratament diferit prin respingerea unor liste și admiterea altor liste.**

În ceea ce privește natura juridică a normei de la art. 52 (2) din Legea 208/2015 trebuie să remarcăm faptul că nu poate fi încadrată cu ușurință într-o categorie anume. Articolul menționat ar putea fi considerat ca fiind imperativ prin folosirea sintagmei „*trebuie*” (Listele ... trebuie întocmite astfel încât) și ar impune o obligație în sarcina organismelor politice de a asigura reprezentativitatea ambelor sexe, dar din lectura întregului text de lege și datorită faptului că legiuitorul nu distinge, textul poate fi interpretat și în sensul aprecierii globale a existenței reprezentativității ambelor sexe pe listele de candidați.

De asemenea, inclusiv poziția incertă a legiuitorului în ceea ce privește formularea textului de la art. 52 (2) trebuie avută în vedere la evaluarea validității listelor de candidați. Un text de lege neclar încalcă art. 36 (1) din legea 24/2000 care reglementează normele de tehnică legislativă prevede că „*Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.*” Textul de la art. 52 (2) din Legea 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților nu îndeplinește cerința de previzibilitate care să excludă interpretarea neunitară a normei. Menționăm faptul că nerespectarea acestei obligativități incerte impuse în sarcina candidaților atrage **o sancțiune**. Când este vorba de sancționarea unor comportamente care trebuie penalizate, norma care stabilește comportamentul pe care subiectul îl are de urmat trebuie să fie redactată cu suficientă claritate astfel încât *orice persoană să își poată da seama dacă o acțiune sau inacțiune intră sub incidența sa*

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța asigurării respectării cerinței de previzibilitate a legii, instituind în acest sens și o serie de repere pe care legiuitorul național trebuie să le aibă în vedere pentru asigurarea acestor exigențe.

Astfel, în unele cauze¹ Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că "nu poate fi considerată ca "lege" decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat", sens în care **"o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita"** și atunci când **"oferă o anumite garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice"**.² Rațiunea Legiuitorului la consacrarea acestei prevederi impune oferirea de șanse egale ambelor sexe, eliminând orice potențială formă de discriminare pe acest criteriu. Așadar, **atât listele de candidați pentru Camera Deputaților, cât și listele de candidați pentru Senat trebuie să conțină, în mod rezonabil, candidați ai ambelor sexe.** Prin urmare, algoritmi de selectare a candidaților de către fiecare partid politic, alianță politică sau alianță electorală, **trebuie să fie includă și obligativitatea reprezentării atât a femeilor, cât și a bărbaților pe listele de candidați, respectând principiul egalității de șanse și de gen.** Acest principiu nu vine să diminueze rolul desemnărilor pe baze meritocratice, ci vine să asigure justul echilibru în reprezentarea ambelor sexe pentru a evita orice formă de discriminare a sexului mai slab reprezentat.

Deputat USR

Cristina Ionela IURIȘNIȚI

¹ <https://lege5.ro/gratuit/ge3dqmrrgiya/cerinta-previzibilitatii-legii-abordari-in-practica-curtii-constitucionale-si-institutiei-avocatul-poporului#N1>

² <https://lege5.ro/gratuit/ge3dqmrrgiya/cerinta-previzibilitatii-legii-abordari-in-practica-curtii-constitucionale-si-institutiei-avocatul-poporului#N1>

LISTĂ SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI
L E G E

pentru modificarea și completarea Legii 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei
Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale
Permanente

NR.	PARLAMENTAR	DEP/SEN	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	CIUREA ALEXANDRU	DEPUTAT		USR
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				